

Topics

In deze nieuwsbrief ontdekt u:

- Wat is het belastingstelsel van het crisis-overbruggingsrecht?
- Verzekeringsgiften: een nieuw hoofdstukje aan de saga
- Investeringsaftrek 2021: op welk percentage heeft u recht?
- De tax shelter voor startende vennootschappen

Wat is het belastingstelsel van het crisis-overbruggingsrecht?

Neemt de overheid met de ene hand terug wat ze met de andere gegeven heeft? Wat is het belastingstelsel van het overbruggingsrecht voor zelfstandigen die moesten sluiten door de coronamaatregelen van de overheid? Een circulaire van juli 2020 met een update in september brengt verduidelijking.

Twee soorten overbruggingsrecht

Naar aanleiding van de lockdown voerde de regering al in maart een overbruggingsrecht in voor zelfstandigen die geheel of gedeeltelijk moesten sluiten. Er werd daarbij een onderscheid gemaakt tussen:

1. De ondernemers die van de overheid verplicht werden te sluiten. De lockdown was in midden maart redelijk algemeen. Vanaf mei werd de lockdown geleidelijk opgeheven. Onder deze categorie vallen ook de ondernemers die indirect moesten sluiten omwille van de overheidsmaatregelen: het gaat om ondernemers die op zich niet verplicht waren te sluiten maar die bijvoorbeeld geconfronteerd worden met leveranciers of klanten die wél moesten sluiten.

2. De ondernemers die niet moesten sluiten maar die er toch zelf de voorkeur aangaven om te sluiten.

In juni 2020 werd ook het “heropstartoverbruggingsrecht” ingevoerd. Die maatregel biedt ondersteuning voor de heropstart van ondernemingen in bepaalde sectoren in de maanden juni tot oktober.

Belasting op crisis-overbruggingsrecht

Het eerste overbruggingsrecht geeft recht op een financiële uitkering van 1.291,69 euro zonder gezinslast en 1.614,10 euro met gezinslast.

De belasting op deze uitkering hangt af van de aard van de onderbroken activiteit.

Bent u zelfstandige of beoefent u een vrij beroep (uw activiteit levert “winsten” of “baten” op), dan zijn de financiële uitkeringen in principe belastbaar als vergoedingen

verkregen ter compensatie of naar aanleiding van een handeling die een vermindering van de beroepswerkzaamheid of van de winst of de baten tot gevolg kan hebben.

Omdat het gaat om een gedwongen onderbreking is er een afzonderlijk belastingtarief van toepassing. Dat tarief is in principe 16,5% in zover de vergoedingen niet meer bedragen dan uw belastbare nettowinst of -baten van de vier jaren voorafgaand aan het jaar van de vermindering van de werkzaamheid uit de niet meer uitgeoefende werkzaamheid. Als het voordeliger is om deze inkomsten te belasten samen met andere inkomsten (bijvoorbeeld omdat er verlies geleden werd), dan zal dat voordeliger belastingstelsel automatisch toegepast worden.

Is het totaal van de uitkeringen echter groter dan de belastbare nettowinst of -baten van de laatste vier jaren, dan is dat overschrijdend deel belastbaar tegen de progressieve aanslagtarieven.

Kreeg u een overbruggingsrecht omwille van uw activiteit als zelfstandige helper of als zelfstandige bedrijfsleider, dan is de ontvangen uitkering belastbaar als vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen.

Ook meewerkende echtgenoten konden een overbruggingsrecht aanvragen: die uitkering is *niet* belastbaar.

Belasting op heropstartoverbruggingsrecht

Het “heropstartoverbruggingsrecht” biedt eenzelfde uitkering van 1.291,69 euro zonder gezinslast en 1.614,10 euro met gezinslast. Ook hier is het belastingstelsel van de uitkeringen afhankelijk van de aard van de activiteit die de zelfstandige uitoefent.

Hebt u een activiteit als zelfstandige of vrij beroep, dan is de uitkering opnieuw belastbaar als

vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van winst of baten. Bent u zelfstandig helper (het fiscaal statuut is dat van werknemers) of bedrijfsleider bedoeld in artikel 30, 2° van het WIB1992 (zelfstandige bedrijfsleider), dan zijn deze uitkeringen belastbaar als vergoedingen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen.

Financiële uitkeringen in het kader van het “heropstartoverbruggingsrecht” aan meewerkende echtgenoten zijn *niet* belastbaar.

Belasting op andere corona-subsidies

De gewesten voorzagen redelijk snel in allerlei premies die de liquiditeitspositie van ondernemers moet ondersteunen. In Vlaanderen konden ondernemers een coronahinderpremie aanvragen. In Wallonië ging het simpelweg om een “indemnité compensatoire”. Brussel heeft premies die toegespitst zijn op bepaalde economische actoren.

Via een wettelijk ingrijpen zijn deze coronagerelateerde premies niet belastbaar in de personen- en vennootschapsbelasting.

Investeringsaftrek 2021: op welk percentage heeft u recht?

Het standaardtarief van de investeringsaftrek bedroeg voor kmo's 20% in 2018 en 2019. Vanaf aanslagjaar 2021 (wat meestal overeenkomt met investeringen in 2020) geldt terug het 'oude' standaardtarief van 8% maar ...

De wetgever voerde een pakket fiscale steunmaatregelen in om de gevolgen van de coronacrisis op onze ondernemingen te temperen. Hij voorziet tijdelijk in een basispercentage van 25% voor de vaste activa die zijn verkregen door kleine vennootschappen tussen 12 maart en 31 december 2020. Bovendien wordt de termijn voor de overdracht van de ongebruikte investeringsaftrek voor de vaste activa die zijn verkregen tijdens het jaar 2019 verlengd tot de twee volgende belastbare tijdperken. De investeringstermijn waarvoor het basispercentage is verhoogd tot 25% zal in de nabije toekomst in principe nog verder worden verlengd (investeringsaftrek tot 31 december 2022) ingevolge een voorontwerp van programmawet van 6 november 2020. Mogelijk is dit wel met andere (lees: strengere) voorwaarden. In wat volgt geven we een overzicht van de regeling zoals ze vandaag geldt.

Enmalige aftrek

Voor investeringen gedaan tijdens het belastbaar tijdperk verbonden aan aanslagjaar 2021, gelden de volgende percentages.

Natuurlijke personen

Voor investeringen die onder aanslagjaar 2021 vallen maar die nog verkregen of tot stand gebracht werden van 01/01/2019 tot 31/12/2019 gelden de volgende tarieven:

- octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen, rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen: 20%
- digitale investeringen op voorwaarde dat de natuurlijke persoon kwalificeert als kmo onder het WVV: 20%
- investeringen in beveiliging: 20,5%
- andere investeringen: 20%

Voor investeringen die onder aanslagjaar 2021 of vallen en die verkregen werden of tot stand gebracht vanaf 01/01/2020 zijn de tarieven als volgt:

- octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen, rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen: 13,5%
- digitale investeringen op voorwaarde dat de natuurlijke persoon kwalificeert als kmo onder het WVV: 13,5%
- investeringen in beveiliging: 20,5%
- andere investeringen: 8% - **tijdelijk verhoogd naar 25% voor investeringen gedaan tussen 12/03/2020 en 31/12/2020**

Alle vennootschappen (ongeacht hun omvang)

Vennootschappen genieten van de volgende investeringsaftrekken:

- octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen, rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen verkregen: 13,5%
- investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten: 3%

Vennootschappen die hebben gekozen voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling, mogen dit niet combineren met de investeringsaftrek voor octrooien en voor milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling. De vennootschap moet dus het ene of het andere kiezen.

Kleine vennootschappen volgens het WVV

Bovenop de investeringsaftrek voor vennootschappen hierboven vermeld, kunnen vennootschappen die kwalificeren als kleine vennootschap volgens de normen van het WVV ook nog genieten van de volgende aftrekken.

Voor investeringen die onder aanslagjaar 2021 vallen maar die nog verkregen werden of tot stand gebracht van 01/01/2019 tot 31/12/2019:

- octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen en rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen: 20%
- digitale investeringen: 20%
- investeringen in beveiliging: 20,5%
- alle andere investeringen: 20%

Voor investeringen die onder aanslagjaar 2021 vallen en die verkregen werden of tot stand gebracht in 2020 zijn de tarieven als volgt:

- octrooien, milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, energiebesparende investeringen en rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen: 13,5%
- digitale investeringen: 13,5%
- investeringen in beveiliging: 20,5%
- alle andere investeringen: 8% - **tijdelijk verhoogd naar 25% voor investeringen gedaan tussen 12/03/2020 en 31/12/2020**

Vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen

Deze vennootschappen genieten een investeringsaftrek van 30% op investeringen in zeeschepen.

Gespreide aftrek

Als u op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden aan aanslagjaar 2021 (als u uw boekhouding voert per kalenderjaar is dat 1 januari 2020) minder dan 20 werknemers tewerkstelt, dan kan u er voor kiezen om de investeringsaftrek voor investeringen in dat belastbaar tijdperk te spreiden over de afschrijvingsperiode van die activa. Als u daarvoor kiest, dan is de investeringsaftrek voor die activa gelijk aan 10,5% van de afschrijvingen die voor elk belastbaar tijdperk van die periode worden aangenomen.

De gespreide aftrek bedraagt zelfs 20,5% van de afschrijvingen op milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling die tijdens het belastbaar tijdperk zijn verkregen of tot stand gebracht. Dit geldt zowel voor natuurlijke personen als voor vennootschappen.

Aanvraag attesten

Een attest voor **milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling** kunt u, naargelang de plaats van de investering, aanvragen bij:

Het Vlaams Gewest: Vlaamse Overheid, Departement Omgeving - Afdeling Partnerschappen met besturen en maatschappij, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel, tel. 02/553.85.03, e-mail: attest-OenO.omgeving@vlaanderen

Het Waals Gewest: Service Public de Wallonie, Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement, Chaussée de Louvain 14, 5000 Namur, tel. 081/64.95.92, www.environnement.wallonie.be

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Leefmilieu Brussel, Thurn & Taxis-site, Havenlaan 86/C3000, 1000 Brussel, tel. 02/775.75.75, www.leefmilieu.brussels

Een attest voor **energiebesparende investeringen** kunt u, naargelang de plaats van de investering, aanvragen bij:

Het Vlaams Gewest: Vlaamse Overheid, Vlaams Energieagentschap, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 17, 1000 Brussel, tel. 02/553.46.00, www.energiesparen.be

Het Waals Gewest: Service Public de Wallonie, Direction générale opérationnelle Aménagement du Territoire, Logement, Patrimoine et Energie, Département de l'Energie et du Bâtiment durable, Rue des Brigades d'Irlande 1, 5100 Jambes, tel. 081/48.64.31, www.energie.wallonie.be

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Leefmilieu Brussel, Thurn & Taxis-site, Havenlaan 86/C3000, 1000 Brussel, tel. 02/775.75.75, www.leefmilieu.brussels

De tax shelter voor startende vennootschappen

In 2015 voerde de wetgever een nieuwe belastingvermindering in: de tax shelter voor startende vennootschappen. Wat later volgde een gelijkaardige tax shelter voor groei-bedrijven en recent kwam er nog een corona tax shelter op eenzelfde leest geschoeid. Het gemeenschappelijk doel is om sommen die nu onproductief op spaarboekjes staan, over te brengen naar meer risicodragende investeringen.

Principe

De particulier die aandelen verwerft van een startende onderneming kan op het bedrag van zijn investering een belastingvermindering krijgen van 30% (bij investering in kleine vennootschappen) of 45% (bij investering in microvennootschappen).

De investering kan zowel rechtstreeks als onrechtstreeks gebeuren. De investeerder moet de aandelen wel gedurende 48 maanden houden, anders wordt de belastingvermindering proportioneel teruggenomen.

Enkel voor particulieren

De belastingvermindering is enkel voor particulieren, zowel inwoners als niet-inwoners.

Bedrijfsleiders die de aandelen verwerven van de vennootschap waar ze in werken, zijn uitgesloten. In 2018 was er wel enige discussie over deze bedrijfsleiders omdat door een wetswijziging zij wél in aanmerking konden komen. Het achterdeurtje werd echter gauw weer gesloten: vandaag kunnen bedrijfsleiders in aanmerking komen voor de belastingvermindering als a) zij de aandelen verwierven vóór zij bedrijfsleider werden en b) zij geen inkomsten verwerven uit die vennootschap. Vaste vertegenwoordigers of aandeelhouders van de vennootschap die tevens bedrijfsleider zijn, zijn in elk geval uitgesloten. Merk op: bedrijfsleiders zijn niet uitgesloten als investeerder voor de recent ingevoerde corona tax shelter die op dezelfde leest is geschoeid. De echtgenoot/echtgenote van een bedrijfsleider kan wel recht hebben op de volledige belastingvermindering voor de investeringen waarop hij/zij heeft ingeschreven.

Startende vennootschap

De investering moet gebeuren hetzij bij de oprichting van de vennootschap hetzij bij een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting.

Opgelet: als de vennootschap een activiteit van een andere onderneming voortzet, moet u kijken naar de startdatum van die eerdere onderneming, en niet naar de oprichtingsdatum van de start up.

Er is bijvoorbeeld sprake van voortzetting als de vennootschap dezelfde activiteiten uitoefent als de natuurlijke persoon of rechtspersoon, waarvan zij het geheel of een deel van de activa heeft overgenomen (zoals de stock van een failliete vennootschap), als de vennootschap haar acti-

viteiten op dezelfde locatie uitoefent als de voorganger, als het personeel wordt overgedragen, ...

Uitsluitingen

Beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschappen zijn uitgesloten, net als vastgoedvennootschappen, managementvennootschappen en beursgenoteerde vennootschappen.

De vennootschap mag, in het verleden, nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd of dividenden hebben uitgekeerd behalve ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies.

De vennootschap mag de ontvangen sommen niet gebruiken voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen. Dit betekent niet dat ze geen dividenden mag uitkeren, enkel dat de ontvangen sommen daar niet mogen voor dienen.

Het maximum dat een vennootschap tijdens haar bestaan mag ontvangen onder de vorm van kapitaalbreng met een tax shelter voor starters, bedraagt 250.000 euro.

De vennootschap mag wel meer dan die 250.000 euro ontvangen, maar dat zal dan zonder de tax shelter zijn.

Belangrijke voorwaarde: vennootschap = kmo

Een belangrijke voorwaarde is dat de vennootschap moet voldoen aan de definitie van een kleine vennootschap. Dit betekent dat de vennootschap gedurende twee achtereenvolgende boekjaren niet meer dan één van de volgende criteria mag overschrijden:

- jaargemiddelde van het aantal werknemers: 50;
- jaaromzet, exclusief btw: 9.000.000 euro;
- balanstotaal: 4.500.000 euro.

Volvoert de vennootschap aan de definitie van microvennootschap, dan is de belastingvermindering zelfs nog groter (45% i.p.v. 30%). De vennootschap mag op datum van de jaarafsluiting geen dochtervennootschap of moedervennootschap zijn en mag niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden (gedurende twee achtereenvolgende boekjaren):

- het balanstotaal bedraagt niet meer dan 350.000 euro;
- de omzet, exclusief btw, bedraagt niet meer dan 700.000 euro;
- het gemiddelde personeelsbestand gedurende het jaar bedraagt niet meer dan 10.

Aandelen

De belastingvermindering wordt gegeven voor de verwerving van aandelen in een startende vennootschap. Dat kan rechtstreeks (u verwerft zelf de nieuwe aandelen) of onrechtstreeks via nieuwe beleggingsinstrumenten die zijn uitgegeven door een financieringsvehikel; nieuwe rechten van deelneming op naam in een openbaar startersfonds of in een private startersprik (die dan op hun beurt investeren in aandelen van startende vennootschappen).

Het moet gaan om een storting in geld: inbrengen in natura en quasi-inbrengen zijn uitgesloten. Bovendien moeten de aandelen volledig volstort zijn.

U mag met uw belegging niet meer dan 30% van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap verwerven.

Verzekeringsgiften: een nieuw hoofdstukje aan de saga

Als u een verzekering afsluit op uw hoofd (u bent verzekeringnemer én verzekerde), ten voordele van bijvoorbeeld de langstlevende echtgenoot of uw kinderen, dan betalen die “begunstigden” erfbelasting op die uitkering. Stel dat het kind zelf die verzekering zou afsluiten op uw hoofd, dan is er geen belasting verschuldigd als u overlijdt, omdat u niet de verzekeringnemer bent, enkel de verzekerde.

Schenk de verzekering

U zal nu misschien denken: dan schenk ik die verzekering aan de begunstigden. Dus u betaalde de premie al, en daarna schenkt u de verzekering. Zo'n schenking is onderworpen aan schenkbelasting. U betaalt dan in principe een schenkbelasting van 3% (of 7% - afhankelijk van de verwantschap) op de afkoopwaarde. Maar volgens de algemene regel zou er daarna geen erfbelasting meer verschuldigd mogen zijn. Tot in 2015.

In 2015 stelde de Vlaamse belastingdienst (Vlabel) een einde aan deze constructie: de uitkering van de polis is volgens Vlabel wel onderworpen aan erfbelasting, zelfs als de schenking onderworpen werd aan schenkbelasting.

Dit lijkt heel sterk op dubbele belasting en dat is het economisch gezien ook. Maar strikt juridisch is dat niet het geval, omdat de schenkbelasting verschuldigd was op de schenking en de erfbelasting op de uitkering. Met andere woorden, juridisch twee verschillende belastingen op twee verschillende verrichtingen.

Vlaamse decreetgever bevestigt deels

In 2016 bevestigde het Vlaams Parlement de houding van Vlabel, met dien verstande dat bij het overlijden van de verzekerde, het deel van uitkering dat al onderworpen was aan schenkbelasting, niet meer aan de erfbelasting zou onderworpen worden.

Ook dit nieuwe standpunt is vatbaar voor discussie: het betekent dat de begunstigde erfbelasting betaalt op de aangroei van het vermogen sinds hij er door de gift eigenaar van geworden is. Maar het Grondwettelijk Hof bevestigde in 2017 het decreet en sindsdien betaalt u dus schenkbelasting op de verzekeringsgift en vervolgens erfbelasting bij de uitkering, in de mate dat die hoger is dan de afkoopwaarde waarop u schenkbelasting betaalde.

Een verzekeringsgift post mortem

In mei 2020 werd Vlabel ondervraagd over een bijzondere toepassing van de verzekeringsgift.

In casu hadden mijnheer X en mevrouw Y een verzekering afgesloten op hun beider hoofd met als begunstigden de drie kinderen. Bij het overlijden van X of Y zou er geen uitkering plaatsvinden maar zouden de rechten van de overleden verzekeringnemer naar de langstlevende overgedragen worden.

Mijnheer X overlijdt en enige tijd later wil mevrouw Y via een verzekeringsgift de verzekeringen overdragen naar de kinderen. Maar er is een technisch probleem: de verzekeringsmaatschappij kan een polis niet opsplitsen in drie. Om administratieve redenen moeten er drie nieuwe afzonderlijke polissen afgesloten worden.

Kan een verzekeringsgift dan nog gebeuren op de gebruikelijke manier?

Afkoop

Een eerste probleem dat zich voordoet, is dat de opsplitsing van de overeenkomst eigenlijk geen splitsing is maar een afkoop van de verzekering gevolgd door drie nieuwe contracten.

Die afkoop vormt een nieuwe gebeurtenis in de nalatenschap van mijnheer X waardoor de erfgenamen verplicht worden een nieuwe aangifte in te dienen. Er zal dan erfbelasting verschuldigd zijn op de helft van de afkoopwaarde. De andere helft is namelijk van mevrouw Y, die nog in leven is. Keerzijde hiervan is dat mevrouw Y deze verzekeringsovereenkomst niet meer hoeft te schenken en dat bij haar overlijden de uitkering niet meer aan de erfbelasting onderworpen is.

En de verzekeringsgift?

Op de verzekeringsgift van mevrouw Y aan de kinderen wordt de schenkbelasting geheven. Voor het deel van de verzekering waarvoor mevrouw Y verzekeringnemer was (de helft dus) gelden de gebruikelijke regels inzake verzekeringsgiften: de erfbelasting zal verschuldigd zijn maar de grondslag van de erfbelasting mag verminderd worden met de grondslag van de schenkbelasting. Maar dat kan niet met het deel van mijnheer X omdat de schenking pas gebeurde na het overlijden van de man: de schenking komt dus niet van X als erflater. De erfbelasting kan enkel verminderd worden met het bedrag dat als belastbare grondslag heeft gediend voor de heffing van de schenkbelasting, indien het contract door de erflater aan die persoon werd geschonken (artikel 2.7.1.0.6 Vlaamse Codex Fiscaliteit).